

Eesti turbavarud ja nende kasutamine

Erik Niitlaan, Eesti Turbaliit (erki@turbaliit.ee)

Aiandusturvast, kui Eesti turbasektori peamist toodet, ei saa IPCC kliimaaruandluse arvutusmetoodikatest lähtudes eksisteerida. Kuid ometi ta eksisteerib. Kui laialdaselt tunnustatud ja kasutusel olev metoodika ei kirjelda looduses asetleidvaid protsesse olemuslikult õigesti, siis kas, milles ja kui palju ta võib veel eksida? Õigustatult tekib küsimus, et milline võiks aiandusturba kasutusega seotud kasvuhooonegaaside heide siis tegelikult olla, kas suurem või väiksem? Kas poliitilised otsused peaksid tuginema teadmistel või umbmäärasel statistikal? Eesti Turbaliit on käivitanud mitmeid uuringuid ja tegevusi, mis peaksid viima aiandusturba kasutusega seotud kasvuhooonegaaside heite statistika tegelikkusele vastavaks ja sh ka väiksemaks. Praegu on need heited selgelt ülehinnatud. Viidatud uuringute käigus uurime turba lagunemise kiirust, süsiniku sisaldust turbas jms ning propageerime ammendatud tootmisalade ökoloogilist taastamist. Käimas on turbatootmisalade Eestile omaste eriheitetegurite väljatöötamiseks vajalike uuringute katteallikate otsimine. Uuringute postitiivsete tulemuste ja vajalike tehnoloogiliste uuenduste juurutamisel on võimalik aiandusturvas saada peaaegu või täielikult kliimaneutraalseks tooteks. Küsimus on aktuaalne mitte üksnes Eesti turbasektori jätkusuutlikkuse vaates, vaid laiemalt näiteks Euroopaliidu toiduga varustatuse ja ohutuse vaates. Turvas on taimekasvatuses parim substants, mille järele vajadus pigem kasvab, kui kahaneb.